

שיינסקי בהתנחלות זה תפקיד בלי שיינסקי...

(המשך מעמוד 31)

מיקרים הסוציאליים של אסירים בבתי הסוהר. הם באים אליו יותר משהם באים אל צ'רלי ביטון, נענש הטבעי. שילנסקי הוא ברבית בישובי הצפון. אצל ילדי דובב ואביבים הוא מוכר כדוד שילנסקי מהכנסת.

הקשר שלו עם הישובים האלה נוצר אחרי מות בנו, יוסף. יוסף היה חייל בגולני, יחידתו נקראה לחץ ילדים שגל כדו עלידי פלסטינים בקרית-שמונה בתי קופת מילחמת ההתשה. בדרך חזרה מהפעולה אירעה תאונה ויוסף נהרג. שילנסקי מסרב לדבר על כך. הוא מסרב לדבר על בנו, מסרב לעשות כל שימוש בזכר הבן לצרכים פוליטיים. הבי רים בבית-הקברות — עם אשתו או קבוע בבית-הקברות — זהו מפקד באופן לבדו. הוא מכיר את שכני בנו לחלקת הקבר, יצר עם המיטפות השכולות קשרים מיוחדים. ידידיו של בנו פוקדים עד היום את בית מישפחת שילנסקי. כשאני שואלת את שילנסקי על יוסף, הוא מבקש ממני להרפות, אינו רוצה לדבר. אני מכבדת את רצונו. אני יושבת איתו בלישכתו שבמישרד ראש-הממשלה — לישכה צנועה: דגל ישראל מבד סינטטי, תמונה של מנחם בגין על נייר כרומה, תמונה של נשיא-המדינה ותמונה של שילנסקי צועד בסך, במצעד הראשון ב-1949.

הוא יודע היטב שאינו פופולארי באמי צעיר-התיקשורת. אנחנו עוברים לכנסת. כתבים מר-למנטריים וכתבי טורי-סאטירה, שאני מוגשת במיוזון, אומרים משועשעים את דעתם על האיש, משתוממים עד אין קץ על כך שאני מקדישה לו את ראיון-השבוע. הם שוכחים שהאיש הוא נציגו של ראש-הממשלה בכנסת, שהוא עונה

זובין מהסה שאל אחי הגינפלאן שילנסקי ביקר בקונצרט. נכון, אני אוהב מוסיקה עממית ומעדיף ג'ז

במקומו על שאילתות, על הצעות לסדר היום. חבר-כנסת ערבי שאני משוחחת אתו, אומר לי: שילנסקי אינו מוזיק כלל. הלואי שכל אלה הנחשבים ליבראלים ומתונים היו כה בלתי-מוזיקים כמוהו, הנחשב כקיצוני.

מדוע לא היסדת את עם-קיד הפרטיים כאשר מזנית סגך שר?

מהרגע שבו נכנסתי לכנסת אני שותף

לא-פעיל במישרד עורכי-הדין שלי. פעם, כשזרקו אותי מהכנסת. יהיה לי לאן לחזור. אני חושב שאם אדם מוותר על עסקיו כאשר הוא נכנס לפעילות פרלמנרית, זה נותן לו הרגשה שהוא עובד ל-פרנסתו, ואדם שהוא שליח-ציבור צריך לעבוד למען הציבור.

אני כבר לא ילד, ואני לא רוצה להרגיש שאם אני כבר לא אהיה חבר-כנסת, אשאר חסר-פרנסה.

לאחרונה כמעט שאינך מת-ראיין באמצע-התיקשורת. מדוע? אני לא מתראיין יותר אצל עיתונאים שאני יודע מראש שגישתם אלי עוינת. ומאחר שאני היום המושמץ התורן של אמצע-התיקשורת, ששולטים בהם אנשים שגישתם עוינת לשלי, וש במקום להתוכח איתי משמיצים — אני לא מתראיין!

מאחר שאני זוכר את העולם הזה לטובה, מכיוון שבזמן הפצצה תמך בי בכל ההגיינות ונתן לי הרבה עידוד, בזמן שכולם היו נגדי, ומאחר שאני זוכר לאורי אבנרי את התמיכה שתמך בי לאורך כל הדרך, הסכמתי להתראיין אצלך. אולי גם בגלל שאז, בימים ההם, העולם הזה היה באמת ביטאון הוגן, ללא מורא וללא פחד, ונגל-חם בשילטון מפא"י, אם את שואלת אותי, אז לדעתי העולם הזה כיום סטה מהדרך ההוגנת.

מדוע, מכיוון שתחת זהר דחם בשילטון מפא"י הוא נדחם כשירכזן הדיכוד? לא. זה לא רק העולם הזה. זה כל אמי צעיר-התיקשורת. אם אתה בעד מדינה פלסטינית, אתה חיובי בכל שטח. אבל אם אתה בעד ארץ-ישראל — ואני אפילו לא מוסיף את המילה שלמה, כי בשבילי זה טבעי — אז אתה טיפש מטופש. זהו כיום יחסה של התיקשורת בכלל, ושל העולם הזה ב-פרט.

אם אתה בעד ארץ-ישראל, כל מה שאתה עושה זה לא נכון, ונלווים לכך כל כינויי הגנאי האפשריים. אותו אדם שאתמול היה מושמץ בגלל שהוא בעד ארץ-ישראל אך לפתע נסוג מהרעיון — לפתע פיתאום התיקשורת משבחת אותו. אתה מתכוון לזכרון המר?

המבין יבין. זכמי שאינו מבין?

לא רק המר, יש גם אחרים. פיתאום, כשהם נסוגים מרעיון ארץ-ישראל-השלמה, הם חכמים. ובונים. אבל אם הם בעד ארץ-ישראל — אין להם שכל. אני חושב את עצמי לליבראל גדול, ואני בעד שיווי-זכויות. בכנסת הקודמת נחשבתי לאחד הפעילים ביותר, והכירו אותי בתור הנציג הנאמן ביותר של החלכאים ונדכאים. אבל כשאני מדבר על ארץ-ישראל — אז אין לי שכל.

אתה נחשב ליבראל גדול בכל הנוגע ליהודים.

זה לא נכון! ביקרתי במועצות ערביות יותר מכל חבר-כנסת אחר, ואין פעם שבה ביקרתי בבית-סוהר מבלי לבקר אסירים ערבים פוליטיים!

כיצד זה עזרה בקנה אחד עם השקפת עולמך? הערבי הוא אדם. יש לי איתו וילוח גדול, אבל ברגע שהוא יושב בבית-הסוהר יש לו זכויות-אנוש. זה לא מספיק ששללתי את חרותו — אני צריך גם להתעלל בו, כדי להגביר את שינאתו?

כמה פעמים שמעתי מפיו של אורי אבנרי רי שבחים עלי, אבל מאז שאני בכנסת, הוא רק דוקר אותי. יש כאלה שאומרים ש-אני לא חכם. מי יש לו הסמכות לקבוע על מישהו שהוא חכם או טיפש? אינני

אומרים עלי שאני נרדף עלי-ידי הסראומה של השואה. אני לא נרדף עלי-ידי הסראומה, אבל אני זוכר את השואה

יודע אם אפשר לחלק את האנשים לפי החוכמה. העיקר להשמץ?

אינך מבין שיש אורי אני שים המעריכים אותך כאדם אך המתנגדים לדיעותיך?

איני חושב שבתפקיד הציבורי יחסי-אנוש נמדדים על-פי השתייכות מיפלגתית או זיקה רעיונית. יש לי כמה חברים טר-בים — ואני לא אומר את זה על מישקל „החבר הכי טוב שלי הוא כושי” — יש לי כמה ידידי-נפש, שבכלל לא חושבים כמוני. אני לא אומר לך שזה מתחלק חצי-חצי, אבל יש לי רבים שאינם אנשי-ליכוד ואינם מסכימים עם דיעותי. ידידי-נפש זה לא ידיד שאתה שותה איתו קוניאק, אלא כזה הנמצא איתך בשעת-צרה. כבר ראיתי כאלה ששותים איתך קוניאק ובזמן שאצלך מתהפך הגלגל הם לא מכירים אותך פיתאום. לי יש ידידי דים עוד מהגטו, עוד מדכא, עוד לפני שהייתי חבר-כנסת, עוד כשהייתי דלפון וגרתי במעברה, ואחרי-כך כשהתעשרתי, כשגרנו שבע נפשות בחדר וחצי במרתף, אז מה, כולם חושבים כמוני? אבל הם

שיינסקי במצעד צה"ל ביוני 1948

ידידי-נפש. הם לא כמו אלה שרוצים שאקשם להם מסיבה בצפון תל-אביב כל זמן שאני חבר-כנסת או סגן-שר — אלה לא מעניינים אותי. ולכן בסוקי המסיבות לא תמצאי אותי.

אך יש אנשים שקשה להם מאוד להישאר בידידות עם אדם הרודף בסיפוח ובהתנחלויות, התורן במידחמה. אצלי ארץ-ישראל היא מעל לכל זה, אצלי זו הנקודה הראשונה. בלעדי ארץ-ישראל החיים אינם חיים, בלעדיה שום דבר לא שווה. אבל יחד עם זאת שאני נחשב כנץ שחור אגיד לך בדרך-אגב: איני יודע מה זה נץ או יונה. אני אוהב בעלי-חיים ואני מתעניין בבעלי-חיים. יונה זה עוף שמביא מחלות, כינים, ואני אוהב כינים. הרב פרוש יכעס עלי, אבל אני גם אוהב להפריח יונים.

מדוע שיכעס עליך? מכיוון שעל-פי ההלכה אסור להפריח יונים. מכיוון שכאשר אתה מפרח יונים, אתה מביא אליך יונים אחרות, וזה כאילו נחשב לגניבה. את יודעת, בעיירה היו אר-מרים „השיגף פרחח, מפרח יונים.” זה הפך למין מושג כזה. יונים רבות הרבה מאוד. תשאלו כל מי שיש לו יונים. יונים תמיד מקטרות, בו בזמן שהנץ טורף רק כשהוא רעב, ורק כדי להשיב את רעבונו. הוא טורף גבלות, ומביא בריאות לטבע.

כך שאם אני נחשב לנץ שחור, אז לפחות טבע זה חיובי. אבל בפוליטיקה, כאשר זה אינו כביכול חיובי — וזה נובע מאהבת ארץ-ישראל — אז אני גאה להיות נץ. יחד עם זאת, כחבר-כנסת, במקום לי צעוק כל היום ארץ-ישראל! ארץ-ישראל! השתדלתי לעשות מה שאני יכול לבעינח העם היושב בישראל.

מדוע התעקשת כליכך בעניי יין המיצעד ביום-ההעצמאות?

אני בכלל לא התעקשתי. אבל ראינו אותך בטלוויזיה. אגיד לך מה שאני אמרתי. כשהייתה החלטת ועדת-המישנה לענייני טקסים אני אמרתי שבשביל דב שילנסקי, שראה את עמו בשפל, נרמס ונרדף, כשאין לו לא שלח ולא חרב להגן על עצמו, או כל פעם שאני רואה את צה"ל צועד נפשי נהנית מחדש, כאילו ראיתי אותו בפעם הראשונה. ואני חושב שיש רבים שחוש-בים כמוני, אולם מאחר שהועדה החליטה לא לקיים את המיצעד, אני מקבל את ה-החלטה.

אצלי זה לא נמדד בכסף, עניין המיצעד, אצלי זה עניין של סיפוק רוחני. אבל מה עשה קול ישראל? הוציא מדברי מישפט אחד וסילף את כל דברי. קול ישראל אמר, שסגן-השר דב שילנסקי אמר, שמיצעד זה סיפוק רוחני שלא נמדד בכסף.

מענו נגדך, כאילו אתה מת-יימר להיות אחד מאנשי שצעדו במיצעדי-השואה.

אני מתיימר להיות במיצעד שלא צעד? הנה, הביטי! את רואה את התמונה הזאת שתלויה על הקיר?

כן, אני מכירה אותה. היא פורסמה פעמים רבות.

זה לא נכון שאני מתנגד של ויצמן באופן אישי. אני מכבד את האימרוח שלו, והעממיות שלו מוצאח חן בעיני

ובכן, החייל הזה, את יודעת מי הוא? זה אני, דב שילנסקי! ואף אחד, אף פעם, לא מצייץ את זה. הנה, בידיעותי אחרונות הופיעה כתבה של איתן הבר על המיצעד, ואפילו לא כתבו שזה אני! איני יודע מדוע בוחרים תמיד את התמונה הזאת, אולי מפני שאני חתיך. סיפרתי סיפור, שבמלחמת העצמאות, בכ' בתמוז תש"ח, 1949, הורידו את היחידה שעמדתי בראשה מקרבות הגליל כדי